Lietas Nr. C29634914
Lietas arhīva Nr. C-6349-14/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014. gada 28. novembrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese Baiba Ozoliņa
rakstveida procesā izskatīja civillietu SIA „Julianus Inkasso Latvija" maza apmēra prasībā par naudas piedziņu pret /pers. A/

Aprakstošā daļa

2014. gada 25. jūlijā SIA „Julianus Inkasso Latvija" (turpmāk – prasītāja) iesniedza tiesā mazā apmēra prasību par naudas piedziņu pret /pers. A/ (turpmāk - atbildētāja).

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas galveno parādu 418,59 EUR, nolīgtos kavējuma procentus 398,40 EUR, nolīgto nokavējuma līgumsodu 20,19 EUR, valsts nodevu 125,58 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR.

Prasības pieteikumā norādīts, ka starp AS „Swedbank" un atbildētāju tika noslēgts līgums par kartes iesniegšanu un izmantošanu. Parakstot kartes līgumu, atbildētāja piekrita kartes lietošanas noteikumiem, tai skaitā, arī līgumā saistošajam cenrādim. Saskaņā ar kartes līguma lietošanas noteikumiem, atbildētājai bija katru mēnesi jānodrošina līgumā norādītajā maksājuma datumā kontā nepieciešamā naudas summa, kopā ar citām ar kredīta un kartes lietošanu saistītajām maksām.

AS „Swedbank" veica atbildētājas privātā konta stāvokļa analīzi un konstatēja, ka atbildētāja nepapildina savu privāto kontu un banka nav spējīga veikt ieturējumus no atbildētājas privātā konta aizdevuma summas un procentus par aizdevuma lietošanu samaksai, un tādējādi atbildētāja nepilda līguma noteikumus. Analīzes laikā tika konstatēts, ka izmantotā un neatgrieztā kredīta summa – 398,40 EUR, aprēķinātie procenti par aizdevuma naudas līdzekļu izmantošanu 20,19 EUR, kas kopā sastāda 418,59 EUR apmērā, ko apliecina AS „Swedbank" 2012. gada 22. augusta izdotā izziņa par parādsaistību apmēru.

AS „Swedbank" 2012. gada 21. augustā cedēja prasījuma tiesības, kas izriet no AS „Swedbank" un atbildētājas starpā noslēgta līguma prasītājai ar tiesībām prasīt nokavējuma procentus, zaudējumus un citus blakus prasījumus, kas radušies līguma neizpildes rezultātā.

Prasītāja izsūtījusi atbildētājai AS „Swedbank" paziņojumu par prasījuma tiesību pret atbildētāju cedēšanu prasītājai, kas uzskatāma par paziņojumu par prasījuma tiesību cesiju saskaņā ar Civillikuma 1804. pantu. Prasītāja veica visas nepieciešamās pirmstiesas darbības prasījuma, kavējuma procentu un zaudējumu iekasēšanā no atbildētājas.

Saskaņā ar līguma nosacījumiem atbildētājai ir pienākums maksāt procentus par kredīta lietošanu un nokavējuma procentus, kas sastāda 60 % gadā (tas ir 0,16 % par katru kavēto dienu), kā arī ir pienākums maksāt līgumsodu, kas sastāda 60 % gadā (tas ir 0,16 % par katru kavēto dienu).

Atbildētājai tika nosūtītās pretenzijas, uz kurām viņa nereaģēja, parādu, kā arī nolīgtos blakus prasījumus nav apmaksājusi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu, atbildētājai 2014. gada 30. jūlijā uz viņas deklarētās

dzīves vietas adresi nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu sniegšanai termiņā līdz 2014. gada 30. augustam, kurā ietverts izraksts no Civilprocesa likuma 74. panta par pušu civilprocesuālajām tiesībām.

Rakstveida paskaidrojumus atbildētāja tiesai nav iesniegusi.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma $250.^{25}$ panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, nosūtot informatīvu vēstuli 2014. gada 16. oktobrī ierakstītā pasta sūtījumā uz prasītājas juridisko adresi un atbildētājai uz viņas deklarētās dzīvesvietas adresi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $56.^{1}$ panta 3. punktu, *uzskatāms, ka pusēm tiesas dokumenti izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas.*

Motīvu daļa

Tiesa, iepazinusies ar prasības pieteikumu un izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

No lietas materiāliem redzams, ka 2008. gada 25. jūlijā starp AS „Swebank" un atbildētāju tika noslēgts Brīvās maksājuma kartes Visa Classic līgums ar kartes limitu pirkumiem – 500 Ls jeb 711,44 EUR dienā, limitu skaidras naudas izmaksai – 500 Ls jeb 711,44 EUR dienā, kredīta limitu – 280 Ls jeb 398,40 EUR, procentu likmi – 20 %, pārsnieguma līgumsodu – 0,167 % dienā, nokavējuma līgumsodu – 0,167 % dienā. Visi maksājumi saistībā ar kartes lietošanu un kredīta izmantošanu bija jāveic katra mēnesī 18. datumā (11. lietas lapa). Parakstot līgumu, atbildētāja apliecinājusi, ka ir iepazinusies ar bankas vispārējiem darījumu noteikumiem un karšu lietošanas noteikumiem un piekrīt tiem.

2012. gada 21. augusta Cesijas līguma Nr. SWED-5, kas noslēgts starp AS „Swedbank" un prasītāju (20. lietas lapa), 1.1. punktā noteikts, ka *ar šo Līgumu Cedents pret atlīdzību cedē (nodod) Cesionāram prasījuma tiesības, kas Cedentam radušās pret fiziskajām personām (turpmāk kopā saukti "parādnieki"un atsevišķi "parādnieks") saskaņā ar Līguma 1. pielikumā esošo sarakstu, kurā norādīti parādnieki, līgumi un prasījumu summas (turpmāk atsevišķi saukta "prasība" un kopā "prasības"). Prasījumi izriet no starp Cedentu un Parādniekiem noslēgtajiem līgumiem, kuru saistību izpildes termiņš ir iestājies.* Savukārt 2.1. punktā noteikts, ka *puses vienojas, ka Cedents cedē Līguma 1.1. punktā minētos prasījumus pret Līguma 1. pielikumā fiksētajām personām arī attiecībā uz visām iespējamām galvenajām un blakus saistībām un blakus prasījumiem, tai skaitā līgumsodiem, pielīgtiem un likumiskiem procentiem un trešo personu galvojumiem.*

Saskaņā ar Izrakstu no 2012. gada 21. augusta cesijas līguma Nr. SWED-5 Pielikuma Nr. 1 (14. lietas lapa) AS „Swedbank" cedēja prasījuma tiesības, kas izriet no AS „Swedbank" un atbildētājas starpā 2008. gada 25. jūlijā noslēgta Līguma Nr. 08-090180-RG. Galvenā parāda summa uz 2011. gada 26. aprīli 418,59 EUR.

Saskaņā ar AS "Swedbank" 2012. gada 22. augusta izziņu Nr. 316RC00-11447A/ELR (13. lietas lapa), uz 2012. gada 22. augustu atbildētājas parāds bija Ls 557,42, tai skaitā: neatmaksātā aizdevuma pamatsumma Ls 280, aprēķinātie procenti par aizdevuma naudas līdzekļu izmantošanu (maksa par kredīta izmantošanu) Ls 14,19, procenti par pamatsummas atmaksas kavējumu (maksa par kredīta limita pārsniegšanu) Ls 251,92 un līgumsods par procentu samaksas kavējumu (soda procenti par savlaicīgi nesamaksātiem kredīta limita izmantošanas procentiem) Ls 11,31.

Saskaņā ar prasītājas sastādīto piedzenamās summas aprēķinu, kas norādīts prasības pieteikumā, galvenais parāds ir 418,59 EUR, kas sastāv no neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 398,40 EUR (Ls 280) un aprēķinātie procenti par aizdevuma līdzekļu izmantošanu (maksa par kredīta izmantošanu) 20,19 EUR (Ls 14,190. Nolīgtie kavējuma procenti aprēķināti par laiku no 2011. gada 26. aprīļa līdz 2014. gada 1. jūlijam (par 853 kavētām dienām) un sastāda 543,74 EUR, bet tā kā procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procent daudzums sasniedz pamatkapitāla lielumu, procenti ir 398,40 EUR. Nolīgtais nokavējuma līgumsods aprēķināts par laiku no 2011. gada 26. aprīļa līdz 2014. gada 1. jūlijam (par 853 kavētām dienām) un sastāda 27,56 EUR.

Civillikuma 1587. pantā noteikts, ka *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus*. Saskaņā ar Civillikuma 1828. pantu, *ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora*

atgādinājumu.

Civillikuma 1753. pantā noteikts, ka *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu*. Saskaņā ar Civillikuma 1756. pantu *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu*. Savukārt Civillikuma 1946. panta pirmajā daļā noteikts, ka *procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu*. Civillikuma 1765. panta pirmajā daļā noteikts, ka *procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.*

Savukārt Civillikuma 1946. panta pirmajā daļā noteikts, ka *procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu*. Saskaņā ar Civillikuma 1652. panta pirmās daļas 3. punktu *parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas*. Saskaņā ar Civillikuma 1763. panta 1. punktu *procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu*.

Civillikuma 1716. pants noteic, ka *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.* Saskaņā ar Civillikuma 1717. pantu, *līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas* (...). Civillikuma 1720. panta 2. punkts nosaka, ka *kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā*.

Saskaņā ar Civillikuma 1793. panta 3. punktu *prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi*. Savukārt Civillikuma 1798. pantā noteikts, ka *par cesijas priekšmetu var būt visādi prasījumi, vienalga, vai tie izriet no līguma, vai no neatļautas darbības, starp tiem arī tādi, kuriem vēl nav iestājies termiņš, kā arī nosacīti un pat nākami un nedroši*.

Civillikuma 1800. pantā noteikts, ka *prasības cesija, ja par to nav citādi norunāts, atzīstama par paša tā prasījuma cesiju, kurš ir prasības priekšmets; bet uz cesionāru (1801.p.) pāriet tikai prasījuma tiesība, bet ne tā līgumiskā attiecība, no kuras šī tiesība izriet.*

Civillikuma 1801. pantā noteikts, ka *cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina*. Saskaņā ar Civillikuma 1805. pantu *cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku*.

Saskaņā ar Civillikuma 1806. panta pirmo daļu, *cesionārs gan neiegūst ar cesiju vairāk un lielākas tiesības, nekā bijušas cedentam, bet pats prasījums pāriet uz viņu ar visām pie tā piederīgām un cesijas brīdī jau pastāvošām tiesībām, pat arī tad, ja tās būtu pamatotas uz personīgu labvēlību pret cedentu, ciktāl par tām nav tieši noteikts izņēmums no šā noteikuma.*

Atbildētāja iebildumus pret prasību nav cēlusi, prasītājas iesniegtos pierādījumus un prasītājas parāda aprēķinu nav apstrīdējusi, pierādījumus par samaksu nav iesniegusi, līdz ar ko arī tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas iesniegtos pierādījumus, un tiesa atzīst, ka ar lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem ir apstiprināts, ka prasītājai ir tiesības prasīt no atbildētājas saistību izpildi, kas izriet no 2008. gada 25. jūlija Kartes līguma, kas noslēgts starp atbildētāju un AS "Swedbank". Tomēr tiesa uzskata, ka prasītājai ir tiesības piedzīt parādu, procentus un līgumsodu tikai tādā apmērā, kāds tas bija uz Cesijas līguma noslēgšanas brīdi 2012. gada 21. augustā, kā arī ir tiesības uz likumiskajiem nokavējuma procentiem par laiku no 2012. gada 22. augusta.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5. panta sesto daļu, *piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.*

Augstākās tiesas Senāta 2012. gada 25. janvāra spriedumā lietā Nr. SKC-0018-12 teikts, ka *Civillikuma 1800. pantā ir konkretizēts vispārējs uz cesiju attiecināmais un Civillikuma 1798.panta saturā ietvertais princips, ka drīkst cedēt no līguma izrietošo prasījumu, bet ne visu līgumu, tas ir, uz cesionāru pāriet tikai prasījuma tiesība, bet ne tā līgumiskā attiecība, no kuras šī tiesība izriet (sk. Čakste K. Civiltiesības, Rīga: 1937, 30.lpp; Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības. Prof. K. Torgāna Vispārīgā zinātniskā redakcijā, Rīga: 1998, 289.lpp). Jēdziens „prasības cesija" ir Civillikumā vēsturiski iestrādāts romiešu tiesību iespaidā, sākotnēji kalpojot par procesuālo norādi (sk.*

Torgāns K. Saistību Tiesības I daļa, Tiesu Namu Aģentūra, Rīga: 2006, 161.lpp) un precizējot cesijas sekas gadījumam, kad prasība celta tiesā, tomēr Civillikuma 1800.pants vienlaikus uzskatāms par materiālo tiesību normu, kas konkrētāk paskaidro vispārējo uz cesijas jēdzienu attiecināmo principu.

Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājai nav tiesību turpināt aprēķināt nolīgtos kavējuma procentus un līgumsodu, saskaņā ar 2008. gada 25. jūlija Kartes līgumu, kas noslēgts starp atbildētāju un AS "Swedbank".

Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā ir iespējams atsaukties arī uz Augstākās tiesas Senāta 2013. gada 30. janvāra spriedumu lietā Nr. SKC-644/2013, kurā teikts, ka *līgumiskie procenti un līgumsods gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt. [..] Prasot piedzīt līgumiskos procentus, tiek izvirzīts prasījums, kas apmēra ziņā ietver prasījumu par likumisko procentu piedziņu.*

Senāts atzina, ka noraidot prasību daļā par līgumisko nokavējuma procentu piedziņu kādā daļā, tiesai pašai jānosaka, ka prasītājam ir tiesības uz likumiskajiem nokavējuma procentiem.

Tādējādi prasītājai ir tiesības uz likumiskajiem nokavējuma procentiem par aizdevuma pamatsummas samaksas kavējumu par laiku no 2012. gada 22. augusta līdz 2014. gada 1. jūlijam (678 dienas). Šajā gadījumā gan ir jāievēro Civillikuma 1763. panta 1. punkta nosacījumi, ka *procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu*. Ar procentiem šajā gadījumā tiek saprasta likumisko nokavējuma procentu un līgumā noteikto procentu par samaksas kavējumu summa.

Tādējādi tiesa uzskata, ka no atbildētājas prasītājas labā piedzenama neatmaksātā aizdevuma summa 398,40 EUR, aprēķinātie procenti par aizdevuma līdzekļu izmantošanu (maksa par kredīta izmantošanu) 20,19 EUR, procenti par pamatsummas atmaksas kavējumu (maksa par kredīta limita pārsniegšanu) par laiku no 2011. gada 26. aprīļa līdz 2012. gada 21. augustam 357,03 EUR (Ls 251,92), likumiskie nokavējuma procenti par laiku no 2012. gada 22. augusta līdz 2014. gada 1. jūlijam 41,37 EUR un līgumsodu par procentu samaksas kavējumu (soda procenti par savlaicīgi nesamaksātiem kredīta limita izmantošanas procentiem) par laiku no 2011. gada 26. aprīļa līdz 2012. gada 21. augustam 16,09 EUR (Ls 11,31).

Savukārt prasība daļā par procentu par pamatsummas atmaksas kavējumu (maksa par kredīta limita pārsniegšanu) par laiku no 2012. gada 22. augusta līdz 2014. gada 1. jūlijam 41,37 EUR un par līgumsoda par procentu samaksas kavējumu (soda procenti par savlaicīgi nesamaksātiem kredīta limita izmantošanas procentiem) par laiku no 2012. gada 22. augusta līdz 2014. gada 1. jūlijam 4,10 EUR piedziņu ir noraidāma.

Civilprocesa likuma 41. panta pirmajā daļā noteikts, ka *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram [..]*.

Ceļot prasību prasītāja samaksājusi valsts nodevu 125,58 EUR apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR.

Ņemot vērā to, ka prasība tiek apmierināta daļēji, no atbildētājas prasītājas labā piedzenama valsts nodeva 124,96 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantu, prasītājai atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos procentus, kas saskaņā ar Civillikuma 1765. panta pirmo daļu ir seši procenti no simta gadā, no neatmaksātā aizdevuma.

Civilprocesa likuma 204.^{1} pantā noteikts, ka *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei. Šis termiņš nedrīkst būt garāks par desmit dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas*.

Ņemot vērā minēto, atbildētājai tiek noteikts termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 93., 97., 193., 195., 204.^{1}, 250.^{25} pantu,

tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/ „Julianus Inkasso Latvija" labā neatmaksāto aizdevuma summu 398,40 EUR, procentus par aizdevuma līdzekļu izmantošanu (maksa par kredīta izmantošanu) 20,19 EUR, procentus par pamatsummas atmaksas kavējumu (maksa par kredīta limita pārsniegšanu) par laiku no 2011. gada 26. aprīļa līdz 2012. gada 21. augustam 357,03 EUR, likumiskos nokavējuma procentus par laiku no 2012. gada 22. augusta līdz 2014. gada 1. jūlijam 41,37 EUR un līgumsodu par procentu samaksas kavējumu (soda procenti par savlaicīgi nesamaksātiem kredīta limita izmantošanas procentiem) par laiku no 2011. gada 26. aprīļa līdz 2012. gada 21. augustam 16,09 EUR, valsts nodevu 124,96 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR, kopā 962,74 EUR (deviņi simti sešdesmit divi *euro* 74 centi).

Samaksa veicama uz SIA „Julianus Inkasso Latvija" norēķinu kontu AS "Swedbank" Nr. LV61HABA0551008868793.

Atzīt SIA „Julianus Inkasso Latvija" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. A/ likumiskos procentus (seši procenti no simta gadā) no galvenā parāda.

Prasību daļā par procentu par pamatsummas atmaksas kavējumu (maksa par kredīta limita pārsniegšanu) par laiku no 2012. gada 22. augusta līdz 2014. gada 1. jūlijam 41,37 EUR un par līgumsoda par procentu samaksas kavējumu (soda procenti par savlaicīgi nesamaksātiem kredīta limita izmantošanas procentiem) par laiku no 2012. gada 22. augusta līdz 2014. gada 1. jūlijam 4,10 EUR piedziņu noraidīt.

Spriedums izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, 2014. gada 28. novembra, Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese Baiba Ozoliņa